

Jaarverslag 2016

28 maart 2017

Postbus 5000
4700 KA ROSENDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	3
1.	Inleiding	5
1.1.	Inleiding	5
2.	Doelstellingen en organisatie	6
2.1.	Wettelijke grondslag	6
2.2.	Missie en onderzoeksprotocol	6
2.3.	Interne organisatie en overleg	6
3.	Uitvoering onderzoeken	9
3.1.	In onderzoeksprogramma opgenomen onderwerpen	9
3.2.	Onderzoeksrapportages	9
4.	Financieel overzicht	11
4.1.	Inleiding	11
4.2.	Resultatenrekening 2016	11
4.3.	Balans	12
4.4.	Resultaatsbestemming	13

1. Inleiding

1.1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag van de Rekenkamer West-Brabant over het jaar 2016. Zoals ook bij eerdere jaarverslagen is uit een oogpunt van doelmatigheid volstaan met een korte verslaglegging. Meer uitgebreide informatie over de organisatie en werkwijze van de Rekenkamer en de in 2016 uitgebrachte onderzoeksrapportages is beschikbaar op de website www.rekenkamerwestbrabant.nl.

Het Jaarverslag is als volgt samengesteld:

- in hoofdstuk 2 wordt een toelichting gegeven op de doelstellingen en interne organisatie;
- in hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de uitvoering van de onderzoeken en de op basis daarvan uitgebrachte onderzoeksrapportages;
- in hoofdstuk 4 wordt verslag gedaan van de financiële aspecten.

2. Doelstellingen en organisatie

2.1. Wettelijke grondslag

Gemeentewet

Het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant vindt zijn juridische grondslag in de Gemeentewet. De rekenkamer(functie) onderzoekt de *doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.*

Samenwerking tussen gemeenten

Met dit Jaarverslag wordt de uitvoering van de taken in de periode 2013-2016 afgesloten. Op basis van de uitgevoerde evaluatie hebben de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal in 2016 besloten om de samenwerking met betrekking tot de rekenkamerfunctie voort te zetten in de periode 2017-2020.

2.2. Missie en onderzoeksprotocol

De missie van de Rekenkamer West-Brabant luidt:

"De Rekenkamer West-Brabant wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur."

De zorgvuldigheid wordt geborgd in de wijze waarop het onderzoeksproces verloopt. De belangrijkste aspecten van de bij de onderzoeken te hanteren werkwijze zijn vastgelegd in het Onderzoeksprotocol.

De missie en het Onderzoeksprotocol zijn ook in 2016 bepalend geweest bij de selectie van de te onderzoeken onderwerpen en de uitvoering van de onderzoeken.

2.3. Interne organisatie en overleg

Algemene vergadering

De rekenkamercommissie bestaat uit de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en overige leden van de Rekenkamer. De Rekenkamer komt periodiek bijeen. In 2016 waren er 17 vergaderingen. Van alle vergaderingen worden notulen opgesteld en in een volgende vergadering vastgesteld.

Samenstelling Rekenkamer 2016

Leden

In 2016 bestond de Rekenkamer West-Brabant uit drie leden:

De heer drs. R.J.A. Clayden, voorzitter

De heer dr. J. Naafs, plv. voorzitter

Mevrouw E.J.M. De Jong-Stabel

Secretaris

De Rekenkamer wordt ondersteund door de secretaris, drs. W. de Schipper. De secretaris ondersteunt de leden van de Rekenkamer door inhoudelijke en procesmatige voorbereiding en begeleiding van de onderzoeken en uitvoering van de secretariaatstaken.

Interne organisatie

De Rekenkamer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de onderzoeken en de uiteindelijke conclusies en aanbevelingen. Hiertoe hanteert zij, op basis van het onderzoeksprotocol een methode van uitbesteden van de onderzoeken aan deskundige externen.

Bij de start van een onderzoek vindt een introductiebijeenkomst plaats met bestuurlijk en ambtelijk betrokkenen. In 2016 zijn 8 introducties verzorgd.

Bij de voorbereiding van de onderzoeken worden de leden van de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om aandachtspunten bij het onderzoek te formuleren die door de Rekenkamer vervolgens ook zoveel als mogelijk bij het onderzoek en bij de rapportage betrokken zijn. Bij 6 van de in 2016 uitgevoerde onderzoeken heeft daartoe voorafgaand overleg met (een vertegenwoordiging van) raadsleden plaatsgevonden. Bij de overige 2 onderzoeken zijn de aandachtspunten op schriftelijke wijze aan de Rekenkamer kenbaar gemaakt.

Bij 5 onderzoeken heeft als onderdeel van het onderzoek een groepsgesprek met raadsleden plaatsgevonden.

Na het uitbrengen van de rapportages zijn in 5 bijeenkomsten de bevindingen van de onderzoeken gepresenteerd aan (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraad. Hiervan hadden er 3 betrekking op rapportages die in 2015 werden uitgevoerd, maar in 2016 werden afgerond.

Van de in 2016 uitgevoerde onderzoeken zijn er 2 in 2015 afgerond met een presentatie aan de raad. Voor de overige in 2016 uitgevoerde onderzoeken zal de presentatie in 2017 plaatsvinden.

Mede in het kader van de evaluatie en de voorbereiding van de besluitvorming over voortzetting van de rekenkamerfunctie heeft in 2016 3 maal overleg met griffiers van de deelnemende gemeenten plaatsgevonden.

Onderzoekers

Met het oog op de kwaliteit wordt per onderwerp een onderzoeksbureau geselecteerd dat op grond van kennis en ervaring het meest geschikt wordt geacht om het onderzoek uit te voeren. Daarbij betreft de Rekenkamer met het oog op de gewenste kwaliteit de door haar geformuleerde kwaliteitseisen voor rekenkameronderzoek (zie Onderzoeksprotocol). De aanpak en voortgang van de onderzoeken en de concepten van rapportages werden in 2016 besproken in 28 onderzoeksvergaderingen.

3. Uitvoering onderzoeken

3.1. In onderzoeksprogramma 2016 opgenomen onderwerpen

Op grond van de Gemeentewet bepaalt de Rekenkamer op onafhankelijke wijze de in onderzoek te nemen onderwerpen. Daarbij is in de Gemeentewet wel een bepaling gevoegd waarin wordt aangegeven dat "de rekenkamer op verzoek van de raad een onderzoek kan instellen." Als onderdeel van de voorbereiding van het onderzoeksprogramma stelt de Rekenkamer de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid om zo'n verzoek in te dienen.

Om invulling te geven aan zijn regionale functie stelt de Rekenkamer daarbij zelf enkele thema's voor die gezien hun aard geschikt geacht worden voor uitvoering in meer gemeenten. De gemeenteraden kunnen bij het indienen van hun verzoek ook aangeven dat zij willen deelnemen aan een van deze thema's. Langs deze weg is in 2016 onderzoek gedaan naar de volgende onderwerpen:

- Drimmelen, Etten-Leur, Moerdijk, Roosendaal: Armoedebeleid
- Bergen op Zoom, Halderberge: Huisvesting ouderen

Naast deze thema's kunnen de gemeenteraden ook zelf onderwerpen voor het onderzoeksprogramma voorstellen. Op basis daarvan zijn in het onderzoeksprogramma 2016 als onderwerp opgenomen:

- Geertruidenberg: WMO
- Oosterhout: Relatie gemeente Oosterhout – Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

3.2. Onderzoeksrapportages

Onderzoeksprogramma 2015

In het kader van het onderzoeksprogramma 2015 zijn in 2016 de volgende rapportages uitgebracht:

Etten-Leur:

- Vrijwilligersbeleid / Beleid informele zorg

Geertruidenberg

- Huisvesting ouderen

Oosterhout

- Subsidieverlening welzijnswerk en maatschappelijk werk

Onderzoeksprogramma 2016

Daarnaast zijn in het kader van het onderzoeksprogramma 2016 de volgende rapportages uitgebracht:

Geertruidenberg

- WMO

Halderberge

- Huisvesting ouderen

Op het moment waarop dit jaarverslag wordt uitgebracht is de rapportage van het onderzoek Huisvesting ouderen in de gemeente Beregen op Zoom afgerond en aan de gemeenteraad toegezonden.

Dat geldt eveneens voor de rapportages met betrekking tot de onderzoeken Armoedebeleid (Drimmelen-Etten-Leur, Moerdijk, Roosendaal). Naar aanleiding van deze onderzoeken is tevens een koepelnotitie uitgebracht.

De rapportage van het onderzoek "Relatie gemeente Oosterhout-OMWB" is in een afrondend stadium.

Raadpleging publicaties

De vastgestelde publicaties zijn via de website www.rekenkamerwestbrabant.nl te raadplegen.

4. Financieel overzicht

4.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële aspecten. De verantwoording is, conform de richtlijnen die daarvoor gelden, gebaseerd op het stelsel van baten en lasten.

4.2. Resultatenrekening 2016

Baten

Tabel 4.1: Baten 2016

Baten	
Bergen op Zoom	€ 35.412
Drimmelen	€ 29.390
Etten-Leur	€ 31.756
Geertruidenberg	€ 28.595
Halderberge	€ 29.770
Moerdijk	€ 30.896
Oosterhout	€ 33.493
Roosendaal	€ 37.067
Totaal	€ 256.379

De inkomsten zijn gebaseerd op de afspraken in het door de gemeenten gesloten Convenant.

Lasten

Tabel 4.2. Lasten 2016

Lasten	
<i>Interne onderzoekskosten</i>	
Presentiegelden, reis- en verblijfskosten	€ 35.617
Personeelskosten	€ 59.250
Bijkomende kosten	€ 1.186
Totaal interne onderzoekskosten	€ 96.053
<i>Externe onderzoekskosten</i>	€ 115.387
<i>Voordelig saldo</i>	€ 44.939
Totaal	€ 256.379

Resultaat

Het geheel van baten en lasten leidt per saldo tot een positief resultaat ad € 44.939.

4.3. Balans

Met het oog op de efficiency voert de Rekenkamer West-Brabant geen eigen financiële administratie, maar maakt daartoe gebruik van de faciliteiten van de gemeente Roosendaal. Op de balans komen daarom geen financiële activa voor als "kas" en "bank", maar krijgt dit gedaante in de vorm van de rekening courant positie met de gemeente Roosendaal.

Tabel 4.3. Balans per 31-12-2016

Activa	1-1-2016	31-12-2016
Tegoed op rekening courant gemeente Roosendaal	€ 60.568	€ 110.606
Totaal	€ 60.568	€ 110.606

Passiva	1-1-2016	31-12-2016
Nog te betalen kosten	€ 35.230	€ 40.329
Risicoreserve	€ 25.338	€ 25.338
Resultaat		€ 44.939
Totaal	€ 60.568	€ 110.606

4.4. Resultaatsbestemming

Per saldo leidt de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2016 tot een positief resultaat ad € 44.939. Op grond van artikel 9 van het Convenant wordt dit overschot toegevoegd aan de Risicoreserve.

Het saldo van de Risicoreserve bedroeg op 1 januari 2016 € 25.338. Door toevoeging van het resultaat over 2016 zou het saldo van de Risicoreserve daarmee toenemen tot € 70.277.

Aan deze reserve is op grond van het Convenant een maximum verbonden ad 10% van de door de gemeenten beschikbaar gestelde bedragen voor dat jaar. Per eind 2016 bedraagt dit maximum derhalve € 25.638.

Het verschil ad € 70.277- € 25.638 = € 44.639 zal naar verhouding van de ontvangen bijdragen worden gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten.